

G

gaba +	hromada
gabandžary	baganče, boty šněrovací vojenské
gabat'	omakávat, osahávat, dotýkat se někoho, strkat, popichovat (<i>Negabaj do něho!</i>); 2. spát, chrnět (<i>Běžte už gabat'!</i>)
gabnúť	dotknout se, drcnout
gacala (Vi)	mladý chlap s velkými kalhotami
gágor	husí jícen s voletem; 2. chřtán (<i>pejor.</i>)
gágory	švestky ztroudovatělé
gagot	kejhání
gagotat', -gýňat'	kejhat
gajděnce	dudy valašské malé nafukovací (st. typu)
gajdica	píšťala plátková 6-8 dírková (převzatá z dud); 2. rukojeť na kosisku k uchopení pravou rukou
gajdoš	dudák
gajdovat'	hrát na dudy; 2. mučit, trápit někoho (<i>Negajduj už na něm.</i>); 3. pěstovat malé dítě
gajdy	dudy <i>část zadní: "huk zadní, stavce, klučka, piskor hrubý, pútko, sýtko široké, hlava"; část střední tvoří "tymlov/koza"(z kůže roč. bílého kozla); část přední tvoří "sýtko malé, hlava přední, piskor malý, gajdica, pútko přední, huk přední, míšek/dýmák, páka"</i>
gajsat'	trhat sebou, ošívát se, nadzvedávat rameno; 2. lézt na strom s přírazem
gajst	šťáva, tekutina
gál (R)	kal, bahno
galán	milý, milenec, snoubenec
galanda	rande, chození za milou
galánit' sa	milovat se, chodit spolu (též "pocht'evat' sa")
galánka, -nečka	milá, milenka, snoubenka
galanzír (Vi)	seladon
gálat'	házet při hře do důlku (fazole, kuličky); 2. cpát se jídlem
galbák, -vák	levák
galbaňa	levá ruka
galbavý	levoruký
gálek	důlek (<i>Cúhaj do gálka!</i>)
galeta (F)	viz "geleta"
galgán	ničema, darebák
galgany (F)	švestky zpuchrovatělé
galgat'	hltat (hanlivě)
galiba	nepříjemnost, menší ostuda
galiga +	stařena ("stará galiga")
galúanky mn.	ozdobná lemovka ženských střevíců
galuž, -ža	kaluž, kalužina

galužka, -luš-	kaluž, kalužinka
gamba, gem-	velká huba
gambál, -boš	člověk s velkou hubou
gambatý, gem-	velkohubý
gambovať, gem-	odmlouvat, hubovat
gáňavy mn.	jamky po dobytku, který přešel přes mokré pole
gangel	švestka zpuchrovatělá
gangoš	člověk, který se zajíká
gánit'	zírat, hledět přihloupě (<i>Gání jak tela na nové vráta.</i>)
garazda	neřád, smetí, vše odpudivé
garažija +	špatná, chatrná, neplnohodnotná věc; 2. druh sukna
garbovať'	kárat, hubovat; 2. krájet hlávky zelí
garbovňa	nádoba na hašení vápna a míchání malty
gardysta	člen národní gardy (po r. 1848)
gasat'	jíst, žrát, zobat (hltavě)
gasečka	dřevěný hrotek na dojení
gaťacka	kalhotky
gaťala	chlap, chlapec v širokých plátěných kalhotách
gatě	kalhoty letní plátěné, podvlékačky (též "gatiska, gatice, gatěčky, gaťacka") - <i>kalhoty soukenné = "nohavice"</i>
gatica	nohavice "gati"
gaťky, -těčky	kalhoty dětské
gatr	výšivka na "sítku čepce"
gaúr	díra ve stromě vytrouchnivělá
gaurnitý	zpráchnivělý, shnilý, vyhnílý
gaval	velký kus (<i>Ušvihýcl si gaval chleba, až mu křivák tak kvíkal.</i>), (též "fatrc")
gavalda	hromada, skupina
gavaléryja	jezdectvo, jízda
gavalír	kavalír
gaváň	viz "gavaľ"
gávěr	močál, mokřina, louže
gavroš	???
gáz	petrolej
gazda	hospodář, sedlák; 2. šafář
gazďé mn.	hospodáři
gazděna	hospodyně, selka
gazdovateľ	hospodařit
gazdovstvo [v/f]	selská usedlost, grunt, hospodářství
gd- [g/h] (F,R,VK)	hláska g před d se na Frenštátsku, Rožnovsku a VK vyslovovala jako h (<i>vyslov: "hdy, hdo, hde, hdyš, hdyby, nihdo, nihdy" ap.</i>)
gdákat'	kokodákat, kejhat
gde co, de co	všechno (<i>Zedl de co.</i>)
gde gdo	všichni, každý (<i>Už to ví gde gdo.</i>)
gde inde(ž), de-	kde jinde
gde jaký, de-	všichni co jich kde bylo
gde kerý, de-	všichni co jich je (<i>Přišel gde kerý žebrák.</i>)

gde tam	tu a tam, někde
gde, de	kde; 2. kam (<i>Gde ideš? Gde si byl?</i>)
gde, de	kde, kam
gde-, de-	předpona kde- ("gdeco, -gdo, -gdy, -jak, -kemu, -kerý, -jaký" ap.)
gdekerý, de-	každý, kdekdo
gdesi, de-	někde, kamsi, někam
gdesik, de-	kdesi
gdo ten	někdo, kdo se najde
gdokolvěk, do-	kdokoli(v), každý
gdula, du-	kdoule (strom i plod); 2. hruška (druh)
gdyindy, dy-	kdy jindy
ge	ke, k (<i>Ide ge Gajdošom.</i>)
gebélka	mluvka
gebír	právo (na co)
gébit'	brečet, plakat, fňukat
gebra	výmol (též "zmoľa")
gebula	kebule, hlava
gebuzdit'	špinit
gebza	hlava (<i>pejor.</i>)
géc!	bác!
gécala	chřástal (pták)
gécat'	bít tlouci
gécnút'	uhodit; 2. spadnout; 3. vystřelit
gécnút' sebú	upadnout, praštit (sebou)
geča	koberec
gégalka	trubka ze smrkové kůry
géganec	rána
gégat'	kejhat, vyrážet zvuk z hrdla (<i>Husi gégajú.</i>)
geglat'	kymácet, viklat, vyviklát
geglat' (sa)	viklat (se), kymácet (se), kývat (se) (<i>Gegle sa ně zub.</i>)
geglovat' (M)	lomcovat
gégnút'	heknout, hrknout (při úderu do zad)
gegýňat'	kejhat; 2. hulákat (<i>pejor.</i>)
géchnút' (R)	udeřit
geleta, -ša (z rm.)	nádoba dřevěná na dojení ovcí bez ucha s příčným kolíkem (<i>je na jedné straně vyvýšená, aby při dojení mléko nevystříkovalo</i>)
gemba, gam-	houba nejedlá; 2. hlava (<i>pejor.</i>)
gembáč	ten, kdo odmlouvá
gembovat'	odmlouvat
gengel	obilovina setá do "vykučovaného" lesa (jedná se o ječmen dvouřadý nahý - <i>Hordeum distichum</i> var. <i>nudum</i> L.), dnes již téměř neznámý
gengel (VK)	špalda
gengela	hlupák, popleta
georgyňa	jiřina (květina)
gerec (z m.)	hrnec, nádoba velká

gergelica	kořalka
gerhýňat' sa (M)	babrat se
gerla	řidká polévka
gevěrec	klobouk homol. tvaru bez střechy vyrobený vázací technikou jako val. rukavice a kopýtca; nejstarší typ pokrývky hlavy baču
giglat'	viklat, klátit
gigula (z rm.)	oblý kopec, vrch hory
gladnavý	mdlý, bez chuti
glag, -ga (z rm.)	syřidlo, výluh z telecího, kůzlečího nebo jehněčího slezu (obsahuje enzym chymosin) a sloužil ke sražení mléka při výrobě sýra; 2. míchanina, nechutné jídlo
glagat'	viz "podpúšťat"
glagovat'	sražet mléko (též "podpúšťat' glagem, sýřit")
glajdat' (sa)	kymáčet, kývat, viklat (se), jít klátivě, plést nohama
glajdavý	kulhavý, vyviklaný
glajza	kolej
glam	rozpěrka "gréf" (též "rozpon" Z)
glama (M)	houba nejedlá; 2. jazýček na váze
glamka	viz "rozpínák"
glán	bahno, kal, naplavenina, kalná voda
glančák (B)	fěrtoch nebarvený hladký
glančit'	leštit, čistit, uklízet
glangala (M)	viz "gengela"
glangavý	tělesně slabý
glánit'	zanášet bahnem
glasovat'	skotačit v posteli (<i>Neglasujte po peřinách.</i>)
glasovat' sa	válet se po peřinách
glasšturc (z n.)	skleněný poklop s kulovým držadlem na zakrytí tvarůžků v obchodě
gléj	výron mízy na stromě; 2. klíh
gléjit'	klížit
glg	lok
glga	omáčka (nepodařená, nechutná)
glgáň (B)	žrout
glgat'	lokát, hltat
glgnút' si	loknout si
glgotat'	zurčet, bublat (potůček, voda vytékající ze sklenice "glgoce")
globnút'	klovnout
glondat sa (Z)	viz "glundat' sa"
glovat' (sa)	zobat, klovat (se)
glozik (F)	starý mládenec
glubat'	sekat (jemně); 2. ťukat
glubat' sa	klovat se (ze skořápky)
glúd (M)	úd
glundat' sa	kymáčet se, hroutit se, viklat se; 2. jít kolébavě, lenivě (též "glajdat' sa")
glundavý	mdlý, řídký

gluť (R)	přesvědčovat
gluť sa, klu-	líhnout se, klovat se z vajec (<i>Kuřata sa už glujú.</i>)
glvanec	klovnutí
glvat'	zobat, klovat
glvnút', -ýcnút'	klovnout, zobnout
gňábit', -vit'	tlačit, hníst (o obuvi)
gňávit'	mačkat, dusit, stlačovat
goložňa	hlava (pejor.)
gombélat' sa	houpat se, kývat se, kymáčet se (na různé strany)
gombík	knoflík olovený kulatý
gombolce	zmrzlé "šubry"
goňka (F)	chodba
gonvalia	konvalinka
gór	zvláště
gorale	korále
gorček (F)	hrnek (střední velikosti)
gordován	viz "kordybán"
gořala	kořalka; 2. pijan
gořalka	kořalka, pálenka
graca	motyka k obhrnování brambor, zakulacená (š.10 cm)
gracka	věvec počesaného lnu (též "kočka" nebo "brada") z pozadkové koudele, z níž se po spředení tkalo plátno koudelné (zbylé cucky - "špuněk" se spředly na hrubých kolovratech a tkalo se z nich plátno na žoky)
grágorat'	krákorat
gramlat' (sa)	kulhat, štrachat se
gramlavý	neohrabaný, nešikovný, chromý (<i>Má gramlavé ruky.</i>); 2. zimou zkřehlý
granatýr	granátník
granec (Vi)	hrana; 2. přečnívající okraj necek, sloužící k manipulaci (v rozích míval obvykle výčnělky - "úška")
grapa	stráň příkrá, sráz, strž, propast
grázl	lotr
grbnút'	hynout
grcačka	zvratky
grcat'	zvracet, blít, krkat, dávit, říhat
grcnút' (si)	říhnout (si)
grča	chumáč, chuchvalec, chumel, trs, hrst, neuspořádaná hromádka; 2. houf, shluk ("grča peněz, grča chlápů, vytřel sa grců trávy")
grča (Z)	suk
grédit'	rejdit
gréfa	žebřina (bočnice žebřináku)
gréfina	okrajová tyč žebřin (horní a dolní)
gréfnák, -ják	vůz žebřinový, žebřinák
grejcar	krejcar (drobná měď. mince rak. měny - razily se sedmnácti, sedmi a třikrejcarey)
grejdit'	rejdit, objíždět, obletovat; 2. hrnout se

gremžit' +	křepčit
gremžovat'	krumplovat, vyšívát (<i>Šaty zlatem gremžované.</i>)
grenc	viz "obrajt"
grgan	dítě neposlušné
grgán, -áň	selský synek, sedlák (<i>pejor.</i>), chrapoun, fakan
grgat'	říhat, krkat
grglat' (sa)	špinit (se), blinkat, blít
grgnút', -gat'	říhnout, říhat
grgoň	viz "grgáň"
grgún	viz "krkún"
grgúňat'	viz "krkúňat'"
grmět'	sedět strnule
grmolec, krmho-	pahýl; 2. rozporka k zavěšení zabitého prasete
grňa	nůž bez střenky; 2. hlupák (<i>Ty grňo!</i>)
grobiján	hrubiján, darebák, neurvalec, rváč
gróbský	hrubý
gróf	hrabě
grófka	hraběnka
gronyga	kronika
groš	mince grošová rak. měny do r. 1548 (1 groš = 12 parvů, 60 grošů = kopa grošů)
grošák	nůž kapesní (druh)
grót	ostří nože vyhnuté broušením do strany
grumle, -mble	kovová drnkačka, kterou lze v ústech mezi zuby vydávat jednotvárné, bručivé zvuky
grúň (z rm.)	rameno, odnož většího horského pásma (původně porostlý javořinou, nebo obdělaný v pole); 2. stráň
grúník	rameno hory, kopec mezi dvěma potoky
grunt (z n.)	statek, usedlost; 2. základ, lán
gruntovní (M)	úředník vedoucí gruntovní knihu se zápisy
gruntovnica	gruntovní kniha
gruntovník	sedlák na gruntě, celoláník
grunty (M)	základy (stavení)
grušpánek, kruš-	zimostráz
grýčná bylina	kouzelná bylina
grýčný (á)	hbitý, zručný, obratný, bystrý, hezký, pohledný
gryf	zručnost; 2. správná tónina
grýfek	plíšek, jímž se podkovávali tažní voli
gryndák, -ček	dětská náprsenka
gryndat'	slintat
gryndy, žgry-	sliny vytékající z úst
grytí	řít', zadnice (<i>Tá má hrubé grytí.</i>)
grža	maso houževnaté (též "kotržina")
gřemžit' (F,R)	naříkat
guča	hromada, velké množství (<i>Má guču peněz.</i>)
guča (Vi)	tlupa, skupina, houf
gula (B)	skupina chalup oddělená od centra vsi

gula (Vi)	koule
guláš valašský	polévka gulášová ze skop. masa
gumané zemňáky	brambory šťouchané
gumanec	žduchanec
gumat'	dělat díry sochořem pro "koľky"; 2. vrážet pěstí
gumat' (sa)	šťouchat (se) pěstí
gumlastyka	nitě pryžové
gumnút'	vrazit pěstí do žeber
guráš	knoflík na "širáni", k připnutí široké krempy ("na guráš", na dva nebo tři "guráše"); 2. kuráž, odvaha
gurášit'	dodávat kuráže
gurážný, -šný	odvážný
gurovnica (F)	viz "ovarovica"
gury (F)	výslužka ze zabijačky
gúry (M)	zabijačkové pochoutky
gútný +	sešlý (strom)
guzý	kusý, neúplný, částečný (nůž bez špice, kráva s jedním rohem, koza bez ocasu ap.)
gvanět' (na kem)	domáhat se něčeho, naléhat na někoho
gvomb	plát, ozdoba ze žlutého plechu
gvúlivá	kvůli (<i>Co sa dožíváte gvúlivá hlupině.</i>)
gyglat'	míchat, vařit; 2. špinit
gyglat' sa	špinit se, mazat se
gygula	ostrý, strmý vrch
gýchat'	lít silným proudem; 2. silně přšet
gypsovka [v/f]	fajfka holandská hliněná
gyptavý	nemotorný
gyptoš	nemotora
gyzd, -da	špína, neřád, smetí
gyzdani (F)	zmatek
gyzdit'	špinit, znečišťovat; 2. hanit
gzy nec (z n.)	římsa